

Structura romanului Morometii de Marin Preda

Primul roman scris de Marin Preda, Morometii, este alcatuit din doua volume, publicate la doisprezece ani distanta: in 1955, volumul I, iar in 1967, volumul al II-lea. Desi modalitatea artistica si problematica celor doua volume difera, romanul este unitar, deoarece reconstituie imaginea satului romanesc intr-o perioada de criza, in preajma celui de-al doilea razboi mondial.

Primul volum este structurat in trei parti, cu o actiune concentrata, care se desfasoara pe parcursul verii, cu trei ani inaintea izbucnirii celui de-al doilea razboi mondial. Prima parte, de sambata seara pana duminica noaptea, contine scene care ilustreaza monografic viata rurala: cina, taierea salcamului, intalnirea duminicala din poiana lui locan, hora s.a. Partea a doua se deruleaza pe parcursul a doua saptamani, incepand cu plecarea lui Achim cu oile, la Bucuresti. Partea a treia, de la seceris pana la sfarsitul verii, se incheie cu fuga feciorilor.

Fiecare parte incepe cu o prezentare de ansamblu/ scena memorabila: masa, prispa si secerisul. Simetria compozitionala este data de cele doua referiri la tema timpului, in primul si in ultimul paragraf al volumului. La inceput, aparent ingaduator, timpul era foarte rabdator cu oamenii; viata se scurgea fara conflicte mari, pentru ca enuntul din finalul volumului, timpul nu mai avea rabdare, sa modifice imaginea timpului, care devine necrutator si intolerant.

Volumul al doilea, structurat in cinci par(i, prezinta viata rurala intr-o perioada de un sfert de veac, de la inceputul anului 1938, pana spre sfarsitul anului 1962. Prin tehnica rezumativa, evenimentele sunt selectate, unele fapte si perioade de timp sunt eliminate (elipsa). Actiunea romanului se concentreaza asupra a doua momente istorice semnificative: reforma agrara din 1945, cu prefacerile pe care ea le aduce si transformarea "socialista" a agriculturii dupa 1949, perceputa ca un fenomen abuziv. O istorie noua, tulbure si violenta, transforma radical structurile de viata si de gandire ale taranilor. Satul traditional intra intr-un proces de disolutie.